

Змест, сюжэт і пошукі арыгінальнай формы

Апошнім часам надвор'е зусім не радуе. Скончыўся сезон адпачынкаў, агародныя работы завершаны. З'явіўся вольны час, які можна правесці не толькі з карысцю, але і атрымаць эстэтычную асалоду. Прапануем разам з намі прайсціся па галоўных выставачных пляцоўках сталіцы і знайсці тое, што блізка менавіта вам.

Нацыянальны цэнтр сучасных мастацтваў

Сёння адкрываецца для наведвання выстаўка па выніках Рэспубліканскага конкурсу «Нацыянальная прэмія ў галіне выяўленчага мастацтва», які заснаваны Міністэрствам культуры Рэспублікі Беларусь у 2017 годзе і праводзіцца раз на тры гады. У 2023 годзе арганізатарамі мерапрыемства выступілі Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь, Нацыянальны цэнтр сучасных мастацтваў, Беларуская дзяржаўная акадэмія мастацтваў і Беларуска-савецкі саюз мастакоў. Прадстаўленыя творы жывапісу, графікі, скульптуры, дызайну, манументальнага, манументальна-дэкаратыўнага і дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва заклікаюць паказаць дасягненні нацыянальнага выяўленчага мастацтва за апошнія некалькі гадоў.

Віткоўскага (1923—1992). Экспануюцца работы з фонду Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь і калекцыі сям'і мастака.

У экспазіцыі прадстаўлены творы жывапісу, графікі і скульптуры Рыгора Віткоўскага, Веранікі Віткоўскай, Рамана Віткоўскага, Барыса Маркава. Творчасць гэтай дынастыі мастакоў аб'ядноўвае цёплае стаўленне да роднай зямлі і роднага горада.

Асноўнае месца ў творчасці Рыгора Віткоўскага займаў пейзаж. Вельмі цікава казаць пра гэты жанр сам мастак: «У пейзажы нельга сфальшывіць, тут шчырасць аўтара не заменяць складаны сюжэт і змест, пошукі арыгінальнай формы». Словы аўтара пацвярджаюць яго творы. Лірычныя пейзажы Рыгора Віткоўскага запамінаюцца перш за ўсё шчырай радасцю ад сустрэчы з прыродай і прастатой выказвання. Для мастака характэрна работа над цыкламі твораў. У яго акварэлях і шматлікіх замалёўках — родны горад Мінск, блакітныя азёры Браслаўшчыны, магутныя стромы над Нёманам, спакойная плынь Віліі, веліч Байкала...

Выстаўка будзе працаваць да 12 лістапада.

Галерэя «Універсітэт культуры»

Выставачны праект «Гасцінец» падводзіць вынікі творчай працы камісіі «Дэкаратыўна-прыкладнае мастацтва і дызайн» Мінскага дзяржаўнага каледжа мастацтваў за трыццаць гадоў.

Наведвальнікі выстаўкі ўбачаць больш за сто пяцьдзесят твораў навучэнцаў другога, трэцяга і чацвёртага курсаў, а таксама дыпломныя работы выпускнікоў апошніх гадоў спецыяльнасці «Дэкаратыўна-прыкладнае мастацтва» (кераміка, саломпляценне, аплікацыя саломкай, разьба па дрэве). Аснова творчасці — вобразы гісторыі Беларусі, народных свят, нацыянальныя прыродныя каштоўнасці. Сярод работ у тэхніцы саломпляцення асаблівае месца займаюць аправы абразоў аб'ёмнага і прамога пляцення. Традыцыйныя вырабы з саломкі адлюстроўваюць вобразы народных

і праваслаўных свят, роднай прыроды і жывёл. Прадстаўлены ў экспазіцыі творы з керамікі выкананы ў асноўным у тэхніцы ручной фармоўкі, але ёсць і зробленыя на ганчарным коле. Прыцягваюць увагу і прадметы з дрэва: ажурна-рэльефная разьба (шкатулкі), рэльефная разьба (дэкаратыўныя рамы для люстэркаў), аб'ёмна-скульптурная разьба (выявы птушак, жывёл, людзей).

З канца 90-х гадоў XX стагоддзя штогод Мінскі дзяржаўны каледж мастацтваў прымае ўдзел у міжнародных, рэспубліканскіх, абласных і гарадскіх выстаўках. Спалучэнне традыцыйных матэрыялаў з сучаснымі формамі, сінтэз сучасных дызайнерскіх ідэй з прыроднымі матэрыяламі — тое, што робіць работы цікавымі і непаўторнымі.

Выстаўка будзе працаваць да 4 лістапада.

Нацыянальная бібліятэка Беларусі

Выстаўка Таісіі Кухчынскай «Вышытыя раманы» праходзіць у галерэі «Панарама» Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі. Праект створаны сумесна з клубам «Прырода і фантазія», членам якога з'яўляецца мастачка.

«Вышытыя раманы» прадстаўляюць работы, выкананыя ў тэхніках алмазнай мазаікі, вышыўкі стужкамі, крыжом і бісерам, а таксама ў змешаных тэхніках.

У экспазіцыі — пейзажы, нацюрморты, патрэты, архітэктурныя і кветкавыя кампазіцыі.

Чароўны свет, лірычныя, романтичныя сюжэты розных колераў і адценняў ствараюцца на кавалачках тканіны з дапамогай маленькай іголки і рознакаляровых нітак, бісерынак і стужак. Надзвычайная дэталёваць дае магчымаць не толькі перадаць колеравую гаму, але і стварае ілюзію, што перад глядачом не вышыўка, а карціна, напісаная алеем. Дэкаратыўныя работы напоўнены цяплом і ўтульнасцю вобразаў... 3 кожным годам, з жыццёвым вопытам расце майстэрства мастачкі, не знікае яе жаданне несці радасць людзям, упрыгожваць жыццё жывапіснай вышыўкай, дзе кожны шывок зроблены ад сэрца і дзеля таго, каб свет стаў больш добрым і шчаслівым. Вясная раніца, летняя мора, ясны пейзаж, жаночыя сілуэты ў летнім марыве, абрысы начнога горада, багачце кветак — работы Таісіі Кухчынскай ствараюць святочную атмасферу і дораць радасць.

Выстаўка будзе працаваць да 14 студзеня 2024 года.

У Музеі кнігі Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі працуе выстаўка «Кніжныя скарбы Куцеінскага манастыра», прымеркаваная да 400-годдзя з дня заснавання Куцеінскага Богаўленскага манастыра. Экспазіцыя створана ў рамках X Міжнароднага кангрэса «Бібліятэка як феномен культуры».

Куцеінскі Богаўленскі манастыр — адзін са старажытнейшых праваслаўных манастыроў Беларусі. У 1623 г. Багданам Статкевічам быў дадзены фундуш на будаўніцтва праваслаўнага манастыра Богаўлення пад Оршай, які таксама дзейнічаў як кніжны асяродак. Куцеінская друкарня працавала пры манастыры ў 1630—1654 гг. У ёй выдавалася навукова-асветніцкая, царкоўна-палемічная і свецкая літаратура на царкоўна-славянскай і старабеларускай мовах. Выданні вылучаліся своеасаблівым графічным афармленнем.

На выстаўцы можна пазнаёміцца са старонкамі гісторыі манастыра, а таксама з выданнямі манастырской друкарні і кнігамі з манастырской бібліятэкі. Са збораў Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі экспануюцца рукапісны помнік — Сінодзік Куцеінскага манастыра XVIII ст., узор перакладной літаратуры

«Казанне пра Варлаама і Іасафа» (1637), «Брашна духоўнае» (1639), «Актоіх» Іаана Дамаскіна (1646), Новы Завет з Псалтыром (1652), адно з найпрыгажэйшых богаслужбовых выданняў «Трыфалагій» (1647) і «Лексікон...» Памвы Бярінды (1653). Таксама ўвазе наведвальнікаў прадстаўлены шэраг кірылічных выданняў і рукапісаў XVII—XVIII ст. з запісамі Куцеінскага манастыра.

Выстаўка будзе працаваць да 30 лістапада.

Нацыянальны гістарычны музей Рэспублікі Беларусь

У XXI стагоддзі эпістальны жанр страціў былую папулярнасць з-за імклівага развіцця інтэрнэт-тэхналогій. Вядома, мець зносіны пры дапамозе сучасных сродкаў сувязі можна імгненна, а папяровыя пасланні ў гэтым плане безнадзейна прайграюць. Але атрымаць ад блізкага чалавека рукапіснае пасланне — гэта ні з чым не параўнальнае адчуванне. Менавіта пісьмо дазваляе ўбачыць почырк дарагога вам чалавека і нават адчуць той настрой, які валодаў ім падчас напісання пасланья. І сёння папяровыя лісты — адна з найбольш романтичных форм зносін.

Выставачны праект «1000 рытэтаў Беларусі «Я Вам пішу...»» прысвечаны гісторыі пошты. У экспазіцыі прадстаўлены ўнікальныя старыя лісты і паштоўкі, якія можна пачытаць і ўзяць у рукі, а таксама мэбля і пісьмовыя прылады розных эпох. Усе прадметы — з розных рэгіёнаў Беларусі. На выстаўцы наведвальнікі ўбачаць алоўкі, пёравыя ручкі, першыя аўтаматычныя ручкі, пясочніцы, нажы для паперы, чарніліцы — усё тое, чым пры напісанні лістоў карысталіся людзі ў розныя часы. Многія з іх — імяныя. Кожны можа паспрабаваць адшукаць прадметы, якія належалі яго продкам. У экспазіцыі прадстаўлены багаты асартымент канцэлярыскай прадукцыі айчынных і замежных вытворцаў канца XIX — пачатку XX ст. Наведвальнікі пабываюць і ў паштовым аддзяленні савецкіх часоў: стылізаванай пад 50—60 гады XX стагоддзя зале Мінскага галоўпаштамта.

Выстаўка будзе працаваць да 31 студзеня 2024 года.

Мастацкая галерэя Міхаіла Савіцкага

Выстаўка «3 веку ў век» прысвечана 100-годдзю з дня нараджэння Рыгора Антонавіча